

Boekverslag Nederlands Een zwerver verliefd door Arthur van Schendel

Boekverslag door een scholier

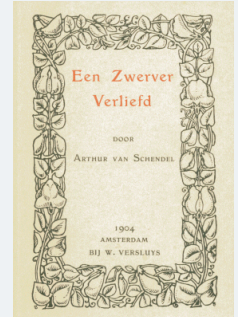
5e klas vwo

4417 woorden

17 jaar geleden

★ 7,9

87 keer beoordeeld

Auteur	Arthur van Schendel
Genre	Roman, Geschiedenis
Eerste uitgave	1904
Vak	Nederlands

Personen

De hoofdpersoon is de zwerver Tamalone. Zijn belangrijkste tegenspelers zijn de soldaat Rogier en het meisje Mevena, de geliefde van Rogier en later ook de stille liefde van Tamalone. Andere tegenspelers zijn Tamalones vader Anfroy; Simon, Josse en Baldo, monniken en vrienden van Tamalone; Carolus, de brigadier van Rogier; Walid, de hoofdman van de groep soldaten van Rogier; Lugina, de vader van Mevena en tegenstander van Rogier; het kind van Mevena en Rogier.

Opsomming van de gebeurtenissen

In het begin wordt Tamalones jeugd beschreven, vanaf zijn dertiende jaar. Hij gaat vaak naar de priester om te zingen. Het zwerven en eindeloos rondlopen begint hij uiteindelijk leuker te vinden, en zijn vader doet hem in de leer bij een zilversmid. Wanneer hij een dievegge helpt te ontvluchten wordt hij opgepakt: sindsdien is de goede band tussen hem en zijn vader verdwenen. Tamalone vertrekt op zijn 16e maar gaat na een tijdlang rondzwerven toch weer een klooster in. Wanneer de paus het klooster verdenkt van ketterij, moeten hij en een paar vrienden vluchten. Vanaf dat moment leidt hij weer een zwerversleven, tot hij in de stoet van Rogier terechtkomt. Nu worden de gebeurtenissen rond Rogier beschreven. Rogier en zijn soldaten gaan de stad binnen die ze net hebben ingenomen. Rogier wordt verliefd op Mevena, de dochter van zijn vijand Lugina (een zeer belangrijke man in de stad) en tijdens een avondwandeling verklaren zij hun liefde aan elkaar. Rogier moet kort daarna vluchten omdat hij wordt beschuldigd van de moord op Lugina's zoon. Rogier raakt gewond en ligt zwak en ziek in het legerkamp, tot Tamalone naar hem komt met de boodschap van Mevena, om haar te komen halen. Rogier laat Tamalone Mevena halen. Tijdens de tocht merkt Tamalone dat hij zelf verliefd is op het meisje, maar laat er niets van merken. Later moet Rogier opnieuw vechten in het leger van de keizer en vraagt Tamalone om Mevena naar een veilige plaats te brengen. Ze gaan naar zijn vrienden in Pisa. Daar hebben ze een tijdlang een rustig leven, maar zonder berichten van Rogier. Mevena baart het kind van haar en Rogier. Samen met Tamalone besluit ze uiteindelijk om naar Rogier toe te gaan. Rogier doet een poging bij de keizer om verlof te krijgen, maar dit

mislukt. Tamalone moet vluchten voor één van de edelen in Rogiers kamp en zwerft korte tijd rond, waarbij hij Lugina ontmoet, die hem herinnert aan zijn belofte Rogier te doden. Tamalone verneemt ook dat Rogier met een andere vrouw gaat trouwen, voor politieke doeleinden. Hij zwerft daarna nog enige tijd rond maar keert dan terug naar Pisa, naar Mevena. Hij vertelt zijn vrienden over Rogier, wanneer hij denkt dat Mevena hem niet kan horen, maar dit doet ze wel. Ze wordt steeds verdrietiger en stiller en op een avond vraagt ze hem of het waar was. De volgende ochtend is Mevena verdwenen, en Tamalone gaat haar achterna, omdat ze volgens hem naar Rogier gegaan is, waar ze zeer veel risico loopt gedood te worden door de soldaten van Rogier, die in haar altijd een gevaar zagen. Hij ziet haar het kamp uitlopen, verstoten door Rogier, en probeert haar te troosten. Zij besluit naar haar vader te gaan. Tamalone ontmoet later die avond Rogier en vermoordt hem. Korte tijd later vindt hij de gedode Mevena met naast haar haar huilende kind. Rogiers soldaten helpen hem Mevena te begraven en Tamalone vertrekt.

Opvallende passages

Ik vond de passage waarin Rogier met Mevena een wandeling maakt in de stad en zij voor het eerst kussen en liefde bekennen, erg opvallend, omdat de beschrijving van details zo uitgebreid is. Het doet me erg denken aan barok, alles is prachtig en sfeervol, alle mooie elementen uit de omgeving worden genoemd en met bijvoeglijke naamwoorden ondersteund.

Een andere opvallende passage vind ik de ontmoeting van een vrouw met Rogier, wanneer hij in zijn eentje een wandeling maakt door het bos. De vrouw ziet hem en rent gillend weg. Ik vraag me af wat dit voor betekenis kan hebben, ik begrijp het niet goed.

Perspectief

Het verhaal is verteld in samengesteld personaal perspectief. Het grootste gedeelte van het verhaal is Tamalone de persoon van het vertelperspectief, en lees je wat hij doet en denkt en voelt. Wanneer Tamalone niet in de handeling aanwezig is, zijn respectievelijk Rogier, Mevena, de vrienden van Tamalone en Carolus, de brigadier van Rogier, de persoon van het vertelperspectief. Dat wil zeggen, er wordt iets verteld over hun handelingen en gedachten. Het verhaal wordt met de gebeurtenissen mee verteld, de lezer weet de afloop niet.

Doordat het verhaal door meerdere personen wordt verteld, krijg je meer inzicht in de gebeurtenissen, alhoewel het niet zo is dat bepaalde handelingen door meerdere personen worden verteld, elk vanuit een ander gezichtspunt. De handelingen zijn dus wat dit betreft chronologisch: op het ene moment is de ene persoon het belangrijkste voor het verhaal en leef je dus met die persoon mee; op het andere moment speelt de andere persoon de grootste rol in de gebeurtenissen en leef je met diegene mee. Ook kan het zijn dat je bepaalde gebeurtenissen moet weten om het verhaal te volgen, waar de hoofdpersoon Tamalone niet bij aanwezig is, zodat er wel overgeschakeld moet worden naar een ander personage.

Ruimte

Het verhaal speelt zich grotendeels in Italië af, alleen het eerste hoofdstuk (de jeugd van Tamalone) in Frankrijk. De ruimte wordt echter behoorlijk vaag gehouden in het begin. Dat Tamalone in zijn jeugd in Frankrijk woonde, wordt pas in het tiende hoofdstuk duidelijk. In het tweede hoofdstuk wordt er een stad veroverd door oosterlingen en Duitsers, maar het is niet duidelijk welke stad dit nu is of in welk land. Door de Italiaanse namen, zoals Lugina en Mevena, en de toelichting op Lugina, namelijk dat hij uit Bologna

komt, begint het duidelijk te worden dat het zich in Italië afspeelt. Deze vaagheid komt overeen met het karakter van Tamalone; de verbeelding en gebeurtenissen zijn belangrijker dan realiteit en concrete feiten. Steden en plaatsen die de ruimte vormen zijn de stad waar Lugina woont, het legerkamp van Rogier in de bergen, de stad Padua waar de soldaten later heengaan, de stad Pisa waar Mevena en Tamalone lange tijd verblijven bij Tamalones vrienden en Capraia, waar het keizerlijke legerkamp was.

Gesuggereerde ruimtes zijn de steden Bologna (waar Lugina vandaan komt) en Toscane (waar de boodschappen van de keizer vandaan komen).

Gedetailleerde ruimtes zijn onder andere de geboorteplaats van Tamalone, de kerk in zijn woonplaats, het klooster daar in de buurt, de binnenstad van Lugina's stad, de kathedraal in die stad, het klooster in die stad, de bossen in de omgeving van het legerkamp, het huis van Simon in Pisa, binnenstad van Pisa en het bos vlakbij Capraia.

Deze ruimtes zijn allemaal symbolisch, ze creëren een bepaalde sfeer. Kerk, kathedraal en klooster staan voor geestelijke verstillings en rust. In kloosters vindt Tamalone tijdelijk rust in zijn leven. In de kathedraal in Lugina's stad ziet Rogier Mevena voor het eerst. Dit is het eerste moment waarop zijn verlangen naar roem en eer getemperd wordt, en plaats maakt voor verlangen naar rust en liefde.

De stad is symbolisch voor huiselijke, familiale gebeurtenissen. In Lugina's stad vinden Mevena en Rogier elkaar; ze zijn van plan te trouwen. In Pisa verblijven Tamalone en Mevena lange tijd. Voor Tamalone is dit een grote tegenstelling in vergelijking met zijn gewone leven, maar hij voelt zich er wel in thuis, door zijn liefde voor Mevena. Simon, Josse en Baldo zorgen voor de hartelijkheid van een gezin in hun huis. Mevena baart daar haar kind.

Donkere bossen en een sterrenhemel roepen een romantische, maar tegelijkertijd dodelijke sfeer op. In de bossen maken Rogier en Mevena meerdere wandelingen, maar hun liefde eindigt in de dood van hen beiden, óók in een bos. Tamalone kijkt ook samen met Mevena naar de sterrenhemel, waarbij Tamalone het symbool romantiek, en Mevena het symbool dood verkondigt.

Zonnige, heuvelachtige velden zorgen voor een sfeer van vrijheid, het zwerversgevoel. Dit klopt precies als je naar de beschrijvingen van Tamalones zwerftochten kijkt; er staat vaak dat hij door de velden trok, door de vrijheid.

Het legerkamp staat voor eer, roem en glorie, voor oorlog, strijd en dood. Omdat Rogier een soldaat is en graag roem wil verwerven, blijft hij in het legerkamp, in plaats van naar zijn geliefde te gaan.

Tijd

Net zoals de ruimte, wordt ook de tijd erg vaag gehouden. Het is in het begin nauwelijks duidelijk in welke tijdsperiode het verhaal zich afspeelt. Pas wanneer er verteld wordt over kettervervolgingen en de oorlog tussen de keizer en de paus, is het verhaal te plaatsen in de late middeleeuwen. Ook aan de belangrijke rol van de kerk (Mevena bidt veel, Tamalone komt in meerdere kloosters), het spreken over jonkvrouwen en jonkheren, het vervoer te voet of te paard, zijn allemaal tekens die verwijzen naar de late middeleeuwen, zo rond de dertiende eeuw.

De totale vertelde tijd is moeilijk te bepalen. Het eerste hoofdstuk, de jeugd van Tamalone, beslaat zo'n zeven jaar, van zijn 13e tot zijn 20e. Vervolgens wordt er een stuk in zijn leven overgeslagen, men begint te vertellen over de inname van de stad door Rogier, waarbij Tamalone achter de stoet loopt. Het is niet duidelijk hoeveel tijd hiertussen verstreken is, maar Tamalone heeft al meer ervaring in het zwerven gekregen. De tijd die hierna verstrijkt beslaat een paar jaar. In deze tijd ontmoeten Rogier en Mevena

elkaar, worden een paar keer weer van elkaar gescheiden, Mevena raakt in verwachting en baart een kind (negen maanden). Dit kind is nog steeds erg jong wanneer Mevena gedood wordt, want het ligt nog te schreien.

De gebeurtenissen worden chronologisch verteld; er is geen sprake van flashback, enkel van een paar terugverwijzingen in het leven van Tamalone, die als herinneringen worden genoemd.

Personages

Tamalone

Tamalone is de hoofdpersoon van het verhaal. Hij is een zwerver, iemand die telkens weer opnieuw de vrijheid en het nieuwe opzoekt en door Italië trekt. Over zijn uiterlijk is weinig bekend, alleen dat hij donkere ogen heeft, en afkomstig is uit Frankrijk. Zijn leeftijd is ook onbekend. Alleen in het eerste hoofdstuk wordt zijn ontwikkeling vanaf zijn 13e jaar beschreven, en verliet zijn ouders op zijn 20e. Hoe oud hij is wanneer hij Rogier ontmoet, is niet duidelijk, maar je kan merken dat hij dan al meerdere zwerft, omdat hij op veel plekken vrienden en vijanden heeft gemaakt, en veel van het zwerversbestaan afweet. In zijn jeugd was hij stil en zwijgzaam, en hoopte dat zijn dromen werkelijkheid zouden worden. Wanneer hij ouder is, wordt hij spraakzamer, en beseft dat dromen en verlangens mooi zijn zolang ze dromen blijven.

De naam Tamalone kan afgeleid worden van het Engelse 'I am alone', wat zijn manier van leven exact weergeeft. Hij is iemand die verlangt naar eenzaamheid, maar er ontstaat onrust in zijn leven, wanneer hij verlangen krijgt naar liefde, wanneer hij Mevena ontmoet. Dit wordt geuit in zijn manier van leven: hij draagt steeds mooiere, duurdere kleding en hij woont tijdenlang in een stad in plaats van in de vrije natuur.

Tamalone is vriendelijk, geduldig, altijd behulpzaam, een verhalenverteller en bovenal een levensgenieter. Hij is echter ook een dief en een schooier, wat hij nodig heeft om in leven te blijven. Hij blijkt echter ook een bedrieger te zijn, omdat hij bij de vlucht met Mevena, aan Lugina heeft beloofd Rogier te doden, terwijl hij tegelijkertijd Rogier trouw is. De moord op Rogier wordt dan ook tot het eind toe uitgesteld, wanneer Mevena al teruggekeerd is van het legerkamp waar Rogier haar heeft verstoten.

Tamalone speelt telkens een rol die hem in die bepaalde situatie het beste uitkomt. Hij doet zich voor als monnik om rustig te kunnen reizen, hij vertelt dat hij een arts is als hij de doodzieke Rogier een boodschap van Mevena moet geven (hij geneest hem dan ook), hij is een bewaker wanneer hij Mevena moet vergezellen, hij is een vriend wanneer Rogier hem nodig heeft, hij is een verhalenverteller voor zijn vrienden en zijn bekenden in de stad en hij is een huurmoordenaar voor Lugina.

Rogier

Rogier is de commandant van een Saraceens leger. Hij is trouw verschuldigd aan de Duitse keizer. In zijn jeugd verlangde hij altijd naar vechten, roem en eer, maar wanneer hij Mevena ontmoet heeft, verlangt hij ook naar haar liefde. Hij is een dapper man, bereid om zelf ook te strijden en niet alleen zijn soldaten erop af te sturen. Wanneer hij uiteindelijk moet kiezen tussen roem en eer (doorgaan met strijden voor de keizer) en Mevena, kiest hij toch voor het eerste. Roem en eer zijn alles voor hem, en hij denkt daarmee uiteindelijk Mevena een gelukkig leven te kunnen geven. Zo ver komt het echter niet, want later besluit hij om met de dochter van Lancia te trouwen. Hij is eigenlijk het tegenovergestelde van Tamalone; hij laat zijn

geliefde tijdenlang in de steek en maakt haar ongelukkig, terwijl Tamalone alles voor haar zou willen geven.

Aan het eind van het verhaal wordt Rogier door Tamalone vermoord.

Mevena

Mevena is een jong meisje en de dochter van Lugina van Bologna, aanhanger van de paus en dus vijand van de keizer én van Rogier. Ze is tenger en heeft grote ogen. Ze is lief, zachtzinnig, trouw en geduldig (ze blijft eindeloos wachten op haar geliefde), soms vrolijk en uitgelaten, bij haar vriendschap met Tamalone, Simon, Josse en Baldo.

Aan het eind van het verhaal wordt ze door soldaten van Rogier vermoord, omdat zij denken dat ze Rogier heeft gedood.

Carolus

Carolus is de brigadier van Rogier, de man die hem telkens bijstaat wanneer hij problemen heeft. Wanneer Rogier ziek is, houdt hij dag en nacht de wacht over hem. Wanneer Rogier en Mevena gaan wandelen, bewaakt hij zijn meester. Carolus vertrouwt de geliefde van zijn meester niet, omdat ze de dochter van de vijand is en bovendien te veel invloed heeft op zijn meester, waardoor hij misschien zou stoppen met de strijd.

Walid

Walid is een soldaat van Rogier, die een hekel heeft aan vrouwen, omdat ze volgens hem de man belemmeren en teveel invloed op hem hebben.

Simon, Josse en Baldo

Simon, Josse en Baldo zijn drie vrienden van Tamalone. Simon en Tamalone waren vroeger monniken in hetzelfde klooster, maar door de beschuldiging van ketterij moesten ze vluchten, elk een andere kant op. Simon, Josse en Baldo zijn alledrie in Pisa gaan wonen. Simon en Josse waren broers, en Baldo was Josses zoon. Simon had een winkel in scheepsproviand, en Josse en zijn zoon waren pasteibakkers. Ze zijn alledrie zeer vriendelijk en ontvangen Tamalone en Mevena liefdevol in hun huis, waar zij nog lang wonen.

Lugina

Lugina is de vader van Mevena en een zeer belangrijk man in de stad waar zij woonden. Hij komt oorspronkelijk uit Bologna. Hij is trouw verschuldigd aan de paus, wat betekent dat hij de vijand van Rogier is. Hij en zijn soldaten doden en verjagen Rogiers leger een dag nadat ze de stad binnengetrokken zijn.

Motieven

Eenzaamheid

Eenzaamheid is een van de belangrijkste motieven in het verhaal. Tamalone verlangt zijn hele leven naar de vrijheid en eenzaamheid. Hij is dan ook vaak eenzaam; in zijn jeugd was hij stil en in zichzelf gekeerd, hij verblijft maandenlang in een klooster waar hij in zijn eentje boeken overschrijft, hij zwerft altijd alleen.

Mevena en Rogier leren beide de eenzaamheid kennen wanneer zij elkaar moeten missen. Tamalone maakt echter wel een ontwikkeling door; wanneer hij ouder is, leert hij te praten en vrolijk te zijn en hij maakt in veel steden vrienden.

Verlangen

Verlangen is enigszins in het motief eenzaamheid opgesloten, maar er zijn ook genoeg andere voorbeelden van verlangens. Tamalone verlangt naar vrijheid, maar later verlangt hij ook naar liefde van Mevena. Hij heeft dus tegenstrijdige verlangens, die het hele verhaal door ter sprake komen. Rogier verlangt ernaar, wanneer hij Mevena voor het eerst heeft gezien, haar te spreken en kussen. Op dat moment lijkt zijn vroegere verlangen naar roem en eer op te houden. Wanneer ze van elkaar gescheiden zijn, verlangen Rogier en Mevena ernaar bij elkaar te zijn. Opvallend is, dat deze verlangens het tegenovergestelde zijn van die van Tamalone. Tamalone verlangt naar eenzaamheid, Mevena en Rogier verlangen juist naar het samenzijn.

Religie

Religie is een belangrijk motief. Tamalone luisterde in zijn jeugd vaak naar de priester en het kerkkoor. Later verblijft hij enkele maanden in een klooster. Vanwege de beschuldiging van ketterij moet hij vluchten. Hij trekt als zwerver in een monnikspij rond, om onopvallend te kunnen reizen. Mevena bidt vaak. Ze is ook aan het bidden in een kerk wanneer Rogier haar voor het eerst ziet. De strijd tussen keizer en paus, die Rogier en Mevena uit elkaar scheurt omdat Rogier zijn keizer wil dienen, is ook een voorbeeld van het motief religie. Hierbij is op te merken dat de religie Mevena en Rogier bij elkaar bracht, maar hen ook weer uit elkaar scheurde. Het is mogelijk dat dit door de geboorte van hun kind wordt veroorzaakt. Rogier en Mevena waren niet getrouwd, en toch krijgt zij een kind van hem.

Dood en leven

Het motief dood is te zien in het sterven van vele mensen: de oude dievegge, die door Tamalone wordt geholpen, die naar de galg wordt gebracht; de zoon van Lugina, die vermoord buiten de stad wordt gevonden, waarna Rogier wordt beschuldigd; de doden die vallen bij de strijd in de stad tussen Rogiers leger en dat van Bologna, van Lugina; de andere zoon van Lugina, die bij de vlucht uit de stad wordt gedood; en uiteindelijk de moord op Rogier en op Mevena.

Tijdens de wandeling van Rogier en Mevena, klinkt er het geluid van een afgevalen tak: voortekenen van naderend onheil en de dood (de tak is dood). Mevena laat Tamalone een boodschap brengen naar Rogier om haar te komen halen, en geeft hem daarbij een bloedsteen, een voortekenen van de dood. Maar ook het verdwijnen van de liefde van Rogier voor Mevena kan worden gezien als een dood, met daarbij een 'moord' op de gevoelens van Mevena.

Het tegenovergestelde van de dood, het leven, komt ook duidelijk naar voren. Het leven van Tamalone, een en al vrijheid, is een beschrijving van het échte leven en het échte genieten van het leven. De beschrijving van alle mooie natuur, die nooit lelijk of verpest of vergaan kan zijn, laat ook zien wat leven is. De liefde tussen Rogier en Mevena zorgt voor een nieuw leven. Het verhaal eindigt met een nieuw leven: Tamalone neemt het kind van Rogier en Mevena mee de wereld in, op weg naar een nieuw leven.

Grondmotief

Het grondmotief is de onverenigbaarheid van zwerven en liefde. Tamalone wordt zijn hele leven gedreven door zwerfzucht, zijn verlangen naar het vreemde en nieuwe, maar ook, na zijn ontmoeting met Mevena, door liefde voor dit meisje. Het verlangen naar het vreemde is ook een verlangen naar eenzaamheid, onafhankelijkheid en 'van zichzelf zijn', wat in fel contrast staat met verlangen naar liefde: wie zich aan de liefde overgeeft en trouwt, is niet meer eenzaam, maar afhankelijk. De liefde drijft Tamalone zelfs tot daden die hij anders niet zou doen, zoals lang verblijven in de stad Pisa, het dragen van mooie, dure kleding, het vergezellen van een meisje, beloftes doen (de belofte aan Rogier om Mevena in veiligheid te brengen, de belofte aan Lugina om Rogier te doden). Deze daden laten een breuk in zijn verlangen naar eenzaamheid zien. Wanneer hij enige tijd op dezelfde plaats blijft, komen zijn verlangens naar de vrijheid naar boven en vertrekt hij weer. Zijn liefde voor Mevena zorgt ervoor dat zijn verlangens naar vrijheid omslaan in verlangens om haar te beschermen, zodat hij in een stad gaat wonen. Tamalone blijft een tijdlang twifelen tussen zijn verlangen naar het vreemde en verre, en het verlangen naar liefde. Het is een levenshouding van iemand die verliefd is op een echt mens, maar eigenlijk nog veel meer houdt van de fantasie die van een geliefde gevormd heeft, omdat deze hem nooit kan teleurstellen.

Spanning

Er ontstaat in de eerste plaats spanning door Tamalones manier van leven: altijd rusteloos, telkens het nieuwe verlangen naar vrijheid. Ook ontstaat er een zekere spanning door de wisseling van vertelperspectief: wanneer er gebeurtenissen van een andere persoon worden beschreven, is de lezer benieuwd wat er met de eerdergenoemde persoon zal gebeuren. Dit is vooral het geval na het eerste hoofdstuk. In het eerste hoofdstuk wordt beschreven hoe Tamalone opgroeit en hoe hij een zwerver wordt. In hoofdstuk twee wordt er ineens omgeschakeld naar Rogier, die met zijn leger de stad binnentrekt. De lezer vraagt zich af wat dit met de zwerver te maken kan hebben. Al snel wordt een vermelding gemaakt van Tamalone, die achter het leger aan de stad binnen gaat, maar deze heeft daarna lange tijd geen rol meer, het draait dan enkel om de ontmoeting tussen Rogier en Mevena.

Er ontstaat ook spanning door het gebruik van de ruimte en de zeer uitgebreide, dichtelijke beschrijving daarvan. De ruimtes roepen een bepaalde sfeer op, waaraan je al kan zien wat voor situatie het is, of zal worden. Er zijn momenten van geestelijke verstillings en rust in kloosters en kerken, een familiale sfeer in de stad, een romantische sfeer in het bos en van de sterrenhemel, vrijheid in de velden, sfeer van roem, eer en glorie in het legerkamp.

Tijdens de eerste wandeling van Rogier en Mevena horen ze geritsel en een afvallende tak, en daarbij begint het ook nog eens te regenen en te onweren. Dit alles is duidelijk een teken van onheil, een teken dat de net opgebloeide liefde een slecht einde zal hebben. Dit klopt ook: zowel Rogier als Mevena worden aan het eind gedood.

Titelverklaring

De titel vertelt precies datgene waar het in deze roman over gaat, het is tegelijkertijd het grondmotief. 'Een zwerver' staat voor het verlangen naar een ongebonden, onafhankelijke vrijheid, zwerfzucht, verlangen naar een andere, vreemde, verre wereld. Het woord 'verliefd' staat voor het verlangen naar liefde, de liefde voor Mevena. Het grondmotief is de onverenigbaarheid van deze twee begrippen, je kunt niet tegelijkertijd naar liefde én naar ongebonden vrijheid verlangen. De titel geeft dit exact weer: 'zwerver' en 'verliefd' zijn los van elkaar geplaatst; het is volgens de Nederlandse taal niet correct, het zou

‘verliefde zwerver’ moeten zijn. Daarnaast wordt de inhoud van het verhaal met de titel aangeduid. Het gaat over het zwerversbestaan en over liefde, niet alleen die van Tamalone, maar ook die van Rogier en Mevena.

Structuur

Het verhaal is opgebouwd in veertien hoofdstukken.

Het begin van het verhaal is ab ovo: het leven van Tamalone wordt beschreven vanaf zijn jeugd, vanaf zijn dertiende jaar. De tijd hiervoor is niet van belang voor het verhaal: er zijn hier dan ook nergens terugverwijzingen naar. Het tweede hoofdstuk, waar het ineens om de andere figuur Rogier draait, begint echter in medias res; Rogier en zijn leger trekken de stad binnen die ze overwonnen hebben, het is niet duidelijk wat er zich in zijn verleden heeft afgespeeld, hoe de belegering geweest is, het verhaal valt midden in de gebeurtenissen.

Het eind van het verhaal is open. Rogier en Mevena zijn dood, maar Tamalone draagt het kind van hen tweeën bij zich, terwijl hij zijn weg vervolgt. Het vervolg op ‘Een zwerver verliefd’ is ‘Een zwerver verwaald’, waar vermoedelijk een echt einde aan zit.

Er zijn enkele terugverwijzingen naar Tamalones verleden in het verhaal, zoals zijn belofte aan Lugina om Rogier te doden en het feit dat zijn woonplaats in Frankrijk ligt.

Genre

Het verhaal is fictioneel, hoewel het kleine historische feiten bevat. De omstandigheden in de late middeleeuwen, zoals de kettervervolgingen en de oorlog tussen de keizer en de paus zijn niet verzonnen. Het verhaal behoort tot de epiek, maar bevat ook lyrische kenmerken, omdat het in dichterlijke taal is geschreven: veel uitwijdingen en prachtige beschrijvingen. Het is een middeleeuwse roman.

Relatie tussen tekst en auteur

Arthur van Schendel werd geboren in 1874 in Batavia in het toenmalige Nederlands-Indië. Vijf jaar later verhuisde zijn familie naar Nederland. Hij trok er vaak op uit, zwierf langs de havens en de zee. Daar kon hij dromen van een avontuurlijke leefwereld. Hij begon aan de Amsterdamse toneelschool, maar merkte al snel dat alleen schrijven een goed vak voor hem was. Hij woonde enkele jaren in Engeland. In 1920 verhuisde hij met zijn vrouw naar Italië. Hij stierf in 1946.

In zijn boeken spelen de romantische droomwereld en verlangen een zeer grote rol. Veel van zijn boeken spelen in de middeleeuwen, wat voor hem blijkbaar een tijd van avonturen en liefde was. Zijn romans waren eigenlijk historische romans, maar de geschiedenis was minder belangrijk dan de fantasie in het boek. In ‘Het fregatschip Johanna Maria’ komt ook aandacht voor het alledaagse leven naar voren. In enkele boeken die hij later schrijft, ‘De waterman’, ‘Een Hollands drama’ en ‘De grauwe vogels’ komt ook een beklemmende, benauwende sfeer voor. Van Schendels werk valt daarnaast op door het ouderwetse, dichterlijke taalgebruik.

In ‘Een zwerver verliefd’ komen veel van bovenstaande onderdelen terug. Het motief van een romantische droomwereld is overduidelijk één van de belangrijkste van het boek. Bovendien speelt het verhaal in de late middeleeuwen. De strijd tussen de keizer en de paus en de kettervervolging zijn historische feiten, maar deze spelen maar een kleine rol in het verhaal. Opvallend is, dat het verhaal zich grotendeels in Italië afspeelt, terwijl van Schendel pas in 1920 naar Italië vertrekt en in 1904 dit boek al schrijft. Zijn

beschrijvingen van Italië komen dus niet voort uit eigen belevenissen daar, maar door zijn droombeelden ervan, en uit de boeken die hij had gelezen.

Tamalone lijkt wel een weerspiegeling van Arthur van Schendel zelf te zijn; iemand die graag rondzwerft en urenlang kan blijven kijken naar wonderen van de natuur, iemand die nergens rust vindt (van Schendel is in zijn leven ook meerdere keren verhuisd).

Het dichtelijke, barokachtige taalgebruik is ook in 'Een zwerver verliefd' terug te vinden.

Relatie tussen tekst en context

Arthur van Schendel was een neoromanticus. De neoromantiek was een stroming die leek op de eerdere romantiek. Deze stroming ontstond echter 'opnieuw' na het naturalisme en impressionisme, als een reactie daarop. Omdat het opnieuw ontstond, kreeg de stroming de naam neoromantiek. Een belangrijk thema in de neoromantiek is het verlangen naar het vreemde, het verre, het nieuwe, het onbereikbare. Voor de neoromanticus was het ideale bestaan dan ook het eindeloos zwerven om telkens nieuwe dingen te ontdekken.

Ook het noodlot, dat er voor zorgt dat het verlangen niet vervuld kan worden, is een belangrijk thema. Andere kenmerken zijn het oproepen van sfeer, waarbij de sfeer zelfs belangrijker wordt dan de feiten; het ongelukkige einde, en de historische feiten en verhalen uit het verleden die de fantasie van de schrijver op gang brachten.

Al deze kenmerken zijn aan te wijzen in het werk 'Een zwerver verliefd'.